

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE

Miejskiej Biblioteki Publicznej
im. Poli Gojawiczyńskiej
za rok 2015

1. Zadania Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Poli Gojawiczyńskiej

Zgodnie z zapisami ustawy o Bibliotekach, "biblioteki publiczne służą zaspokajaniu potrzeb oświatowych, kulturalnych i informacyjnych ogółu społeczeństwa oraz uczestniczą w upowszechnianiu wiedzy i kultury.

Biblioteka i jej zbiory stanowią dobro narodowe oraz służą zachowaniu dziedzictwa narodowego. Biblioteka organizuje i zapewnia dostęp do zasobów dorobku nauki i kultury polskiej oraz światowej.

Do podstawowych zadań Biblioteki należy:

1) gromadzenie, opracowywanie, przechowywanie i ochrona materiałów bibliotecznych,

2) obsługa użytkowników, przede wszystkim udostępnianie zbiorów [...].

W celu prowadzenia jednolitej działalności bibliotecznej i informacyjnej, umożliwiającej korzystanie z materiałów bibliotecznych i innych źródeł informacji, stworzona została ogólnokrajowa sieć biblioteczna."

źródło: Ustawa z dn. 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz.U. 1997 Nr 85 poz. 539 z późń. zm.)

2. Podstawowe informacje i dane statystyczne

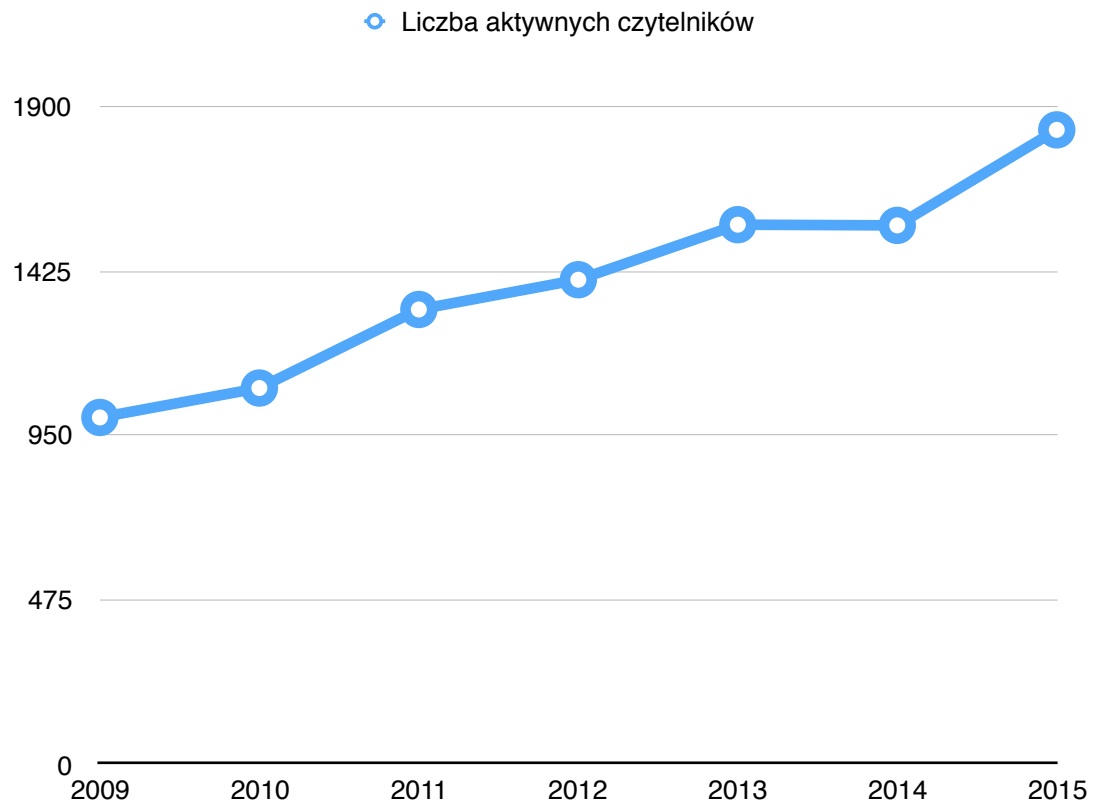
Księgozbiór Biblioteki podkowiańskiej ma charakter uniwersalny, to znaczy zawiera zarówno literaturę piękną, dzieła niebeletrystyczne, jak i publikacje ze wszystkich dziedzin wiedzy przeznaczone dla odbiorców ze wszystkich grup wiekowych. Zbiory w tradycyjnej wersji papierowej liczyły na dzień 31.12.2015 r. 19843 woluminy oraz 818 jednostek inwentarzowych zbiorów specjalnych, w tym 814 książek mówionych na dyskach optycznych. Zbiory są systematycznie uzupełniane o nowości wydawnicze, wznowienia, niezbędne zakupy antykwaryczne oraz dary. Biblioteka udostępnia swe zasoby czytelnikom ze wszystkich przedziałów wiekowych, począwszy od najmłodszych skończywszy na seniorach, często niemalże równolatkach Miasta Ogrodu.

Należy przypomnieć, że liczba czytelników Biblioteki w każdym roku stanowi na nowo zliczaną grupę rzeczywistych aktywnych użytkowników, którzy w okresie od 2 stycznia do 31 grudnia danego okresu sprawozdawczego, korzystali z usług placówki.

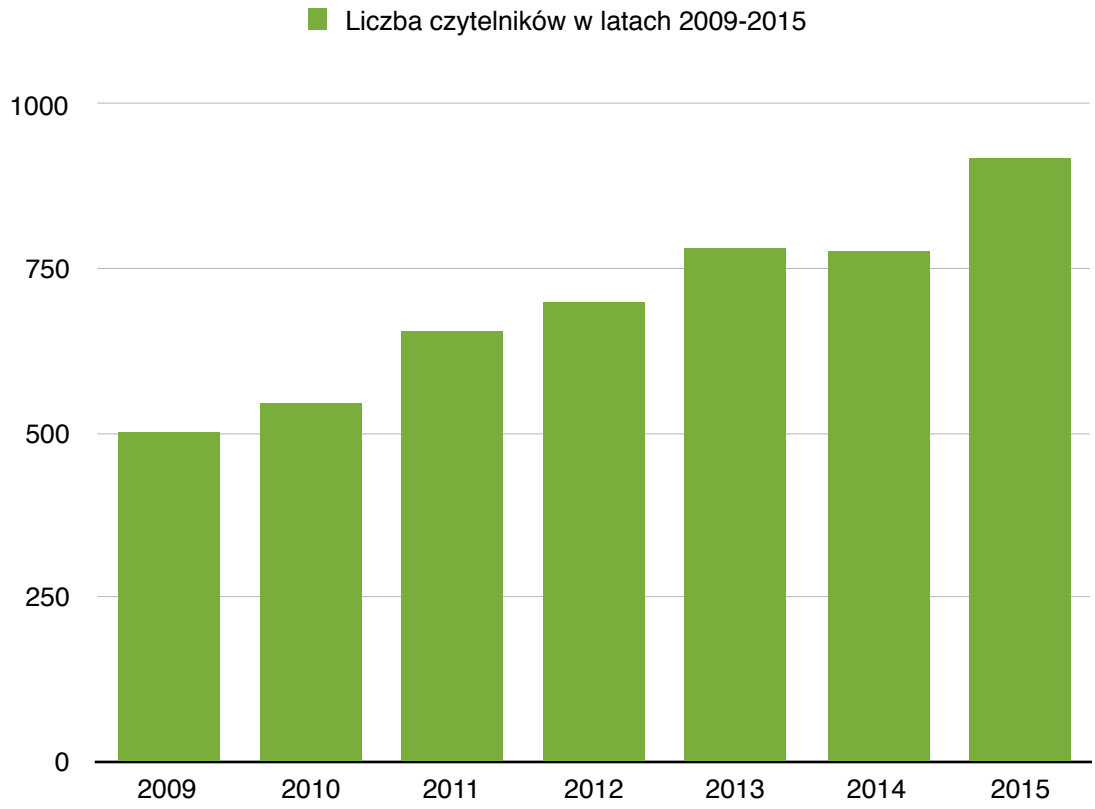
Dla porównania w **2009 r.** ze zbiorów biblioteki korzystało **1001** osób**.** Dzięki ogromnemu wkładowi pracy i zaangażowaniu całego zespołu, liczba czytelników systematycznie wzrasta. W **2015 r.** aktywnymi czytelnikami Biblioteki były **1832 osoby**. Dowodzi to z jakim uznaniem spotyka się praca Biblioteki podkowiańskiej, której bibliotekarze dzięki wielkiemu wysiłkowi utrzymują założone standardy jakości pracy z książką i czytelnikiem. W prostym przeliczeniu: w 2009 r. na jednego bibliotekarza przypadało 500 czytelników, **w 2015 jeden**

bibliotekarz musiał obsłużyć 916 osób czyli ponad **o 400 osób więcej**. Dochodzą do tego rozwijające się usługi i działania wymienione w dalszej części sprawozdania, które co należy podkreślić, **realizowane są wyłącznie siłami własnymi -** 2 bibliotekarze (3 - od grudnia 2015), wolontariat plus dyrektor, który oprócz organizacji i prowadzenia placówki, aktywnie włącza się we wszystkie rodzaje zadań realizowanych przez Bibliotekę m.in. wypożyczenia lokalne i międzybiblioteczne, zajęcia biblioterapeutyczne, prowadzenie klubów książki i innych działań mających na celu promocję książki i czytelnictwa.

Aktywność czytelników w latach 2009-2015

Liczba czytelników obsługiwanych przez jednego bibliotekarza w latach 2009-2015

3. Czytelnictwo w Polsce

Wpływu czytania na ćwiczenie pamięci, inteligencji, wzbogacenie słownictwa nie da się przecenić. Naukowcy różnych dziedzin twierdzą zgodnie, że czytanie jest doskonałym panaceum na coraz szybsze tempo życia i wszechobecny stres oraz pomaga w leczeniu różnych dolegliwości zarówno fizycznych, jak i psychicznych - biblioterapia.

Czytanie nie cieszy się w Polsce zbyt dużą popularnością. Na tle innych krajów Europy Polacy wypadają bardzo słabo: w 2015 r. tylko 37% Polaków przeczytało jedną książkę. W większości krajów Europy regularnie przekracza 50% próg czytelnictwa, a w Czechach po książkę sięga ponad 80% obywateli. Być może dlatego Polacy uważani są za naród smutny, zestresowany i niezadowolony z życia? Ta smutna konstatacja szczęśliwie nie dotyczy Podkowian, gdyż zarówno na tle danych dotyczących woj. mazowieckiego, jak i powiatu grodziskiego, aktywność Biblioteki podkowiańskiej w pracy na rzecz promocji książki i czytelnictwa prezentuje się wręcz imponująco. Vide załącznik nr 1.

4. Ogólna charakterystyka działań promujących czytelnictwo

Biblioteka podkowiańska przykłada dużą wagę do działań związanych z promocją książki i czytelnictwa. Oprócz przedsięwzięć zwyczajowo kojarzących się z promocją czytelnictwa wdrażane są jej nowe formy.

Podstawowymi, zazwyczaj niedocenianymi sposobami zainteresowania literaturą czytelników i potencjalnych czytelników są:

- czas otwarcia placówki - w dogodnych porach dnia, dostosowanych do różnorodnych potrzeb czytelników,

- będące odpowiedzią na kwerendy czytelnicze - zakupy zbiorów (zarówno książek, jak i innych materiałów bibliotecznych).

Za właściwe należy uznać wskazanie, iż zwiększająca się liczba czytelników obliguje nas do zwrócenia uwagi na konieczność zwiększenia nakładów na materiały biblioteczne oraz przestrzeni magazynowej.

a) Formy popularyzacji książki i czytelnictwa dzieci i młodzieży

Największym zainteresowaniem cieszą się działania realizowane w Bibliotece w ramach wolontariatu. Mają one na celu skuteczną aktywizację młodzieży. Potwierdzeniem tego są informacje zwrotne od rodziców i opiekunów naszych wolontariuszy. W minionym roku wspierała nas silna 29-osobowa grupa wolontariuszy ze wszystkich przedziałów wiekowych.

b) Inne rodzaje promocji działalności Biblioteki

Jedną z bardzo efektywnych form promocji aktywności Biblioteki podkowiańskiej jest strona internetowa www.mbp-podkowalesna.pl, która jest jednocześnie stroną dostępową do katalogu online, źródłem informacji na temat bieżących zakupów nowości wydawniczych, wiedzy o funkcjonowaniu Biblioteki.

W 2015 r. w ramach Otwartych Ogrodów zorganizowano spotkanie autorskie z Eustachym Rylskim. Biblioteka współorganizowała też “Otwarty ogród” Państwa Głowackich zatytułowany “Inna planeta” poświęcony historii domu i jego pierwszych mieszkańców. Po raz kolejny Biblioteka wzięła też udział w Narodowym Czytaniu podczas, którego odbył się I Podkowiański Spacer z…” Lalką Bolesława Prusa. Była to impreza o charakterze integracyjnym (brały w niej udział osoby niepełnosprawne w tym niewidzące). Wspierała nas też około dwudziestoosobowa grupa wolontariuszy oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych z Warszawy, których działalność jest dedykowana osobom z dysfunkcją

narządu wzroku. W ostatnim kwartale Biblioteka współpracowała z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej organizując w swojej siedzibie “Warsztaty dobrego samopoczucia” - spotkania prowadzone przez psychologa miały na celu poprawę jakości życia uczestników. Oparte były m in. na literaturze psychologicznej znajdującej się w zasobach Biblioteki.
Prowadzono też , w ramach własnych zasobów kadrowych indywidualne konsultacje komputerowe pod nazwą “Komputer nie tylko dla młodych”.

Informacje na ten temat przekazywano za pośrednictwem witryn internetowych np. Instytutu Książki, wydawnictw, anteny radiowej Radia Bogoria, gazety WPR.
Informacje na temat działalności Biblioteki pojawiały się cyklicznie na antenie Radia Bogoria.

5. Działalność podstawowa biblioteki

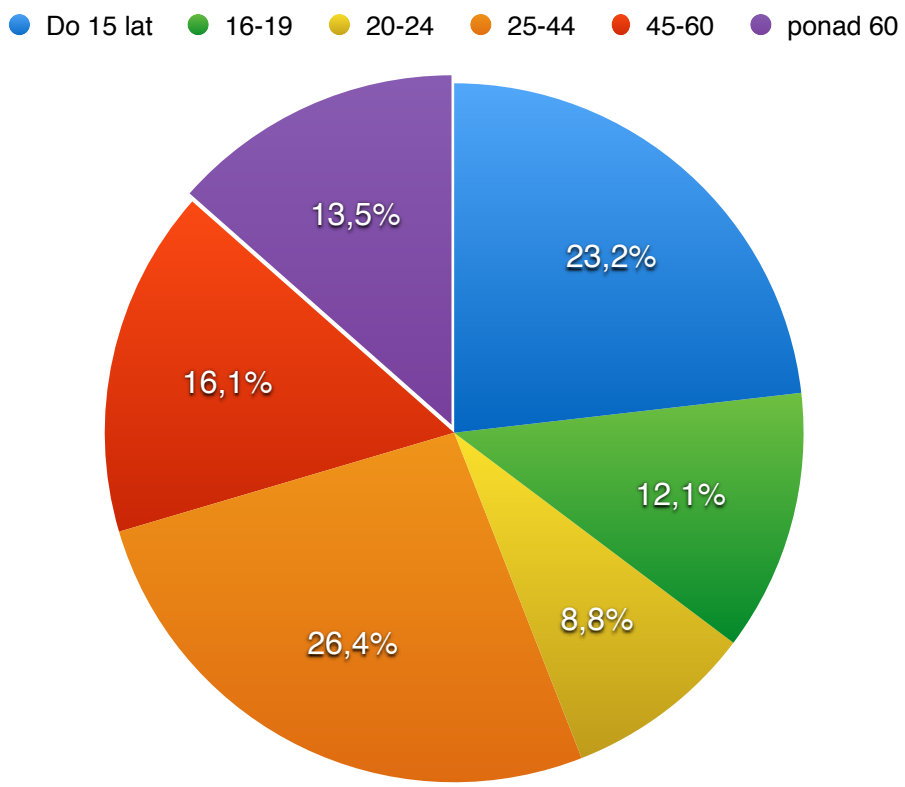
W działalności podstawowej obejmującej pracę z książką i czytelnikiem następuje dynamiczny rozwój jakościowy i ilościowy we wszystkich rodzajach świadczonych usług bibliotecznych.

CZYTELNICY

W ubiegłym 2015 r. Bibliotekę odwiedzały 1832 osoby. Poniżej prezentujemy dane za lata 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015 - liczbowe w formie tabelarycznej i procentowe w postaci wykresów.

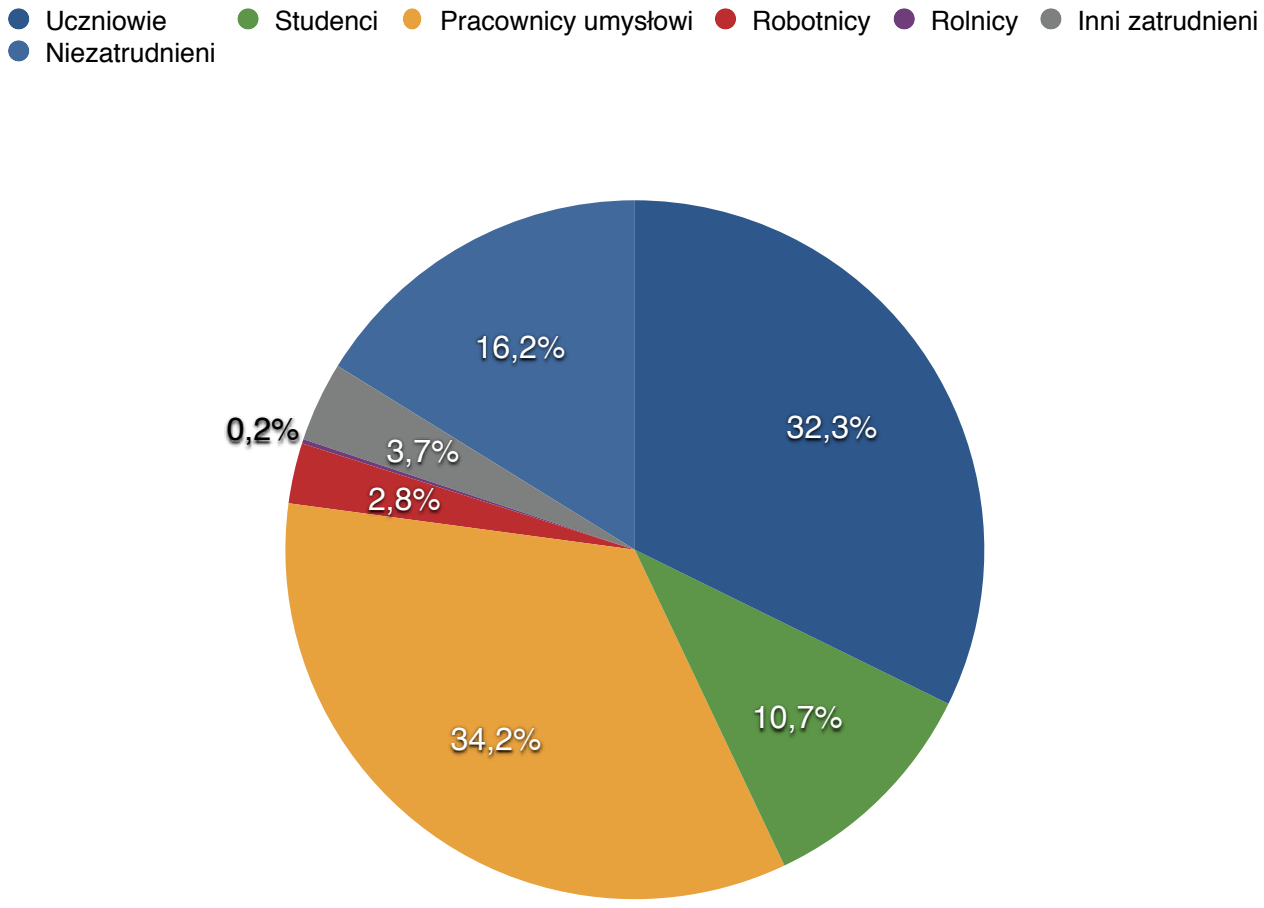
struktura zarejestrowanych aktywnych w 2009 r. czytelników według wieku

Przedziały wiekowe (lata)	do 15	16-19	20-24	25-44	45-60	ponad 60	Ogółem
Liczba czytelników	232	121	88	264	161	135	1 001

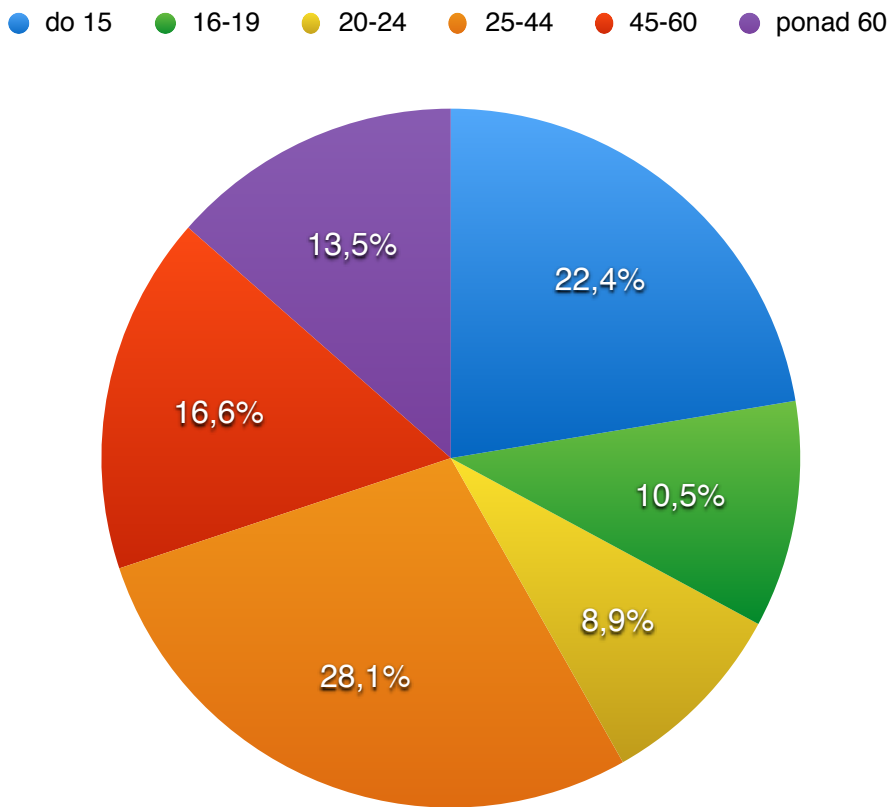
struktura zarejestrowanych aktywnych w 2009 r. czytelników według zajęcia

Kategoria	Uczniowie	Studenci	Pracownicy umysłowi	Robotnicy	Rolnicy	Inni zatrudnieni	Niezatrudnieni	Ogółem
Liczba czytelników	323	107	342	28	2	37	162	1 001

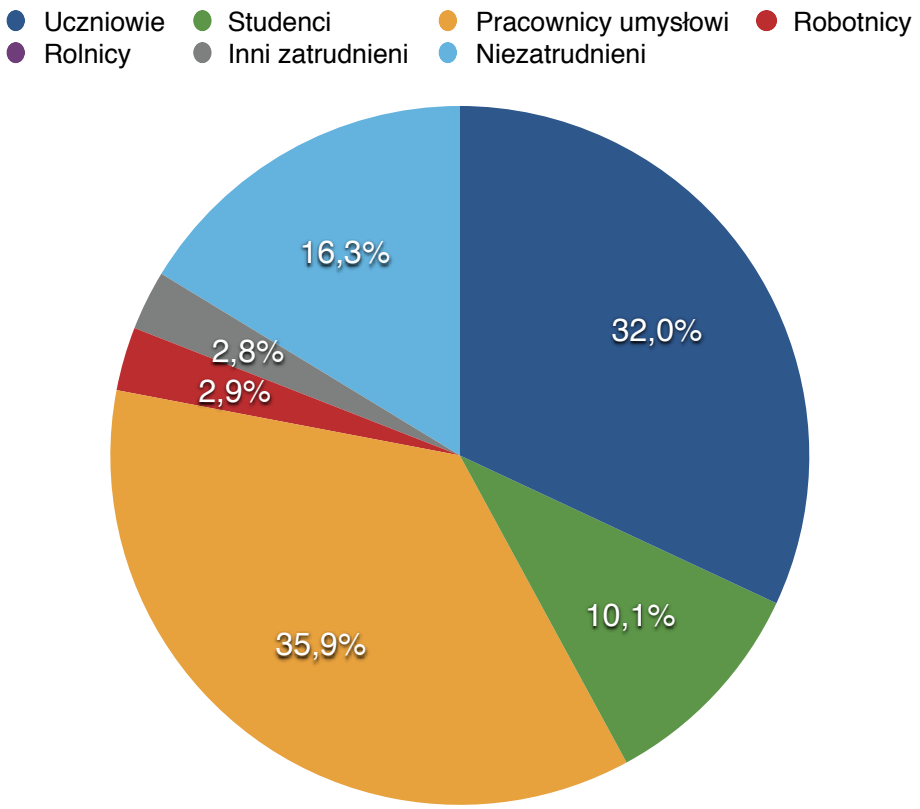
struktura zarejestrowanych aktywnych w 2010 r. czytelników według wieku

Przedziały wiekowe (lata)	do 15	16-19	20-24	25-44	45-60	ponad 60	Ogółem
Liczba czytelników	243	114	97	305	180	147	1 086

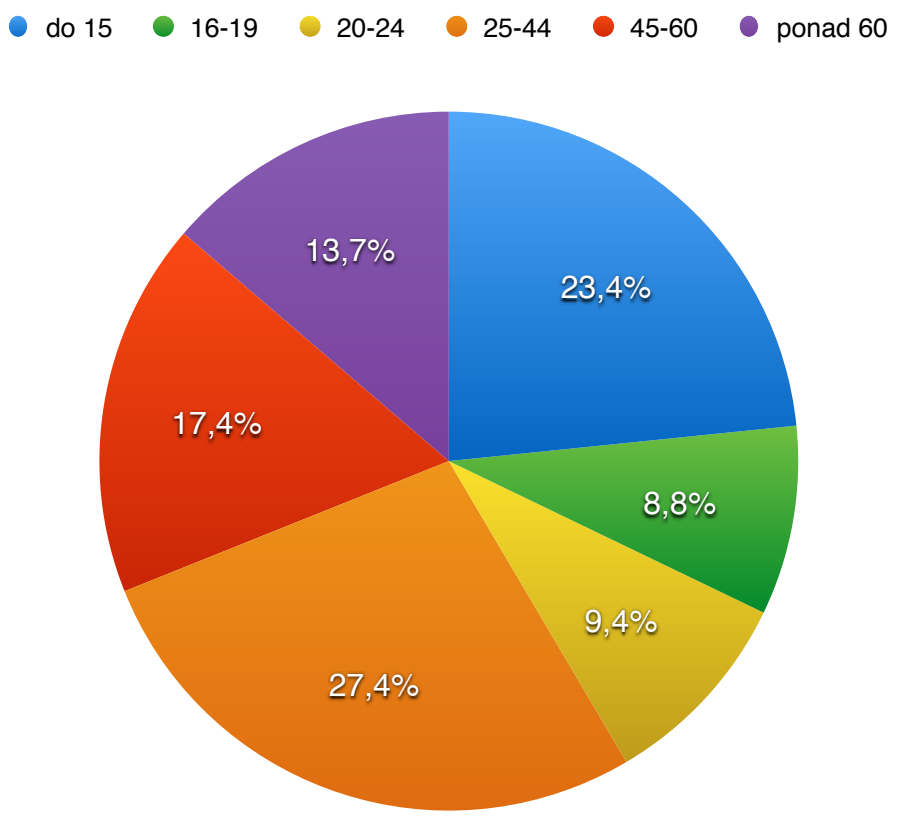
struktura zarejestrowanych aktywnych w 2010 r. czytelników według zajęcia

Kategoria	Uczniowie	Studenci	Pracownicy umysłowi	Robotnicy	Rolnicy	Inni zatrudnieni	Niezatrudnieni	Ogółem
Liczba czytelników	347	110	390	32	0	30	177	1 086

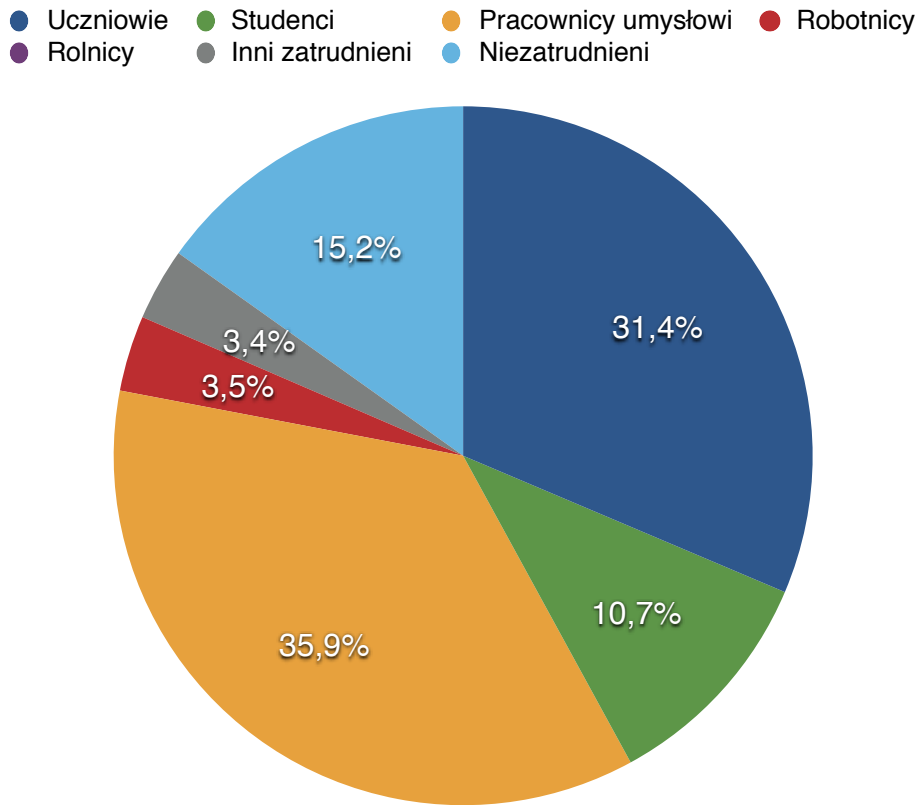
struktura zarejestrowanych aktywnych w 2011 r. czytelników według wieku

Przedziały wiekowe (lata)	do 15	16-19	20-24	25-44	45-60	ponad 60	Ogółem
Liczba czytelników	307	115	123	360	228	180	1 313

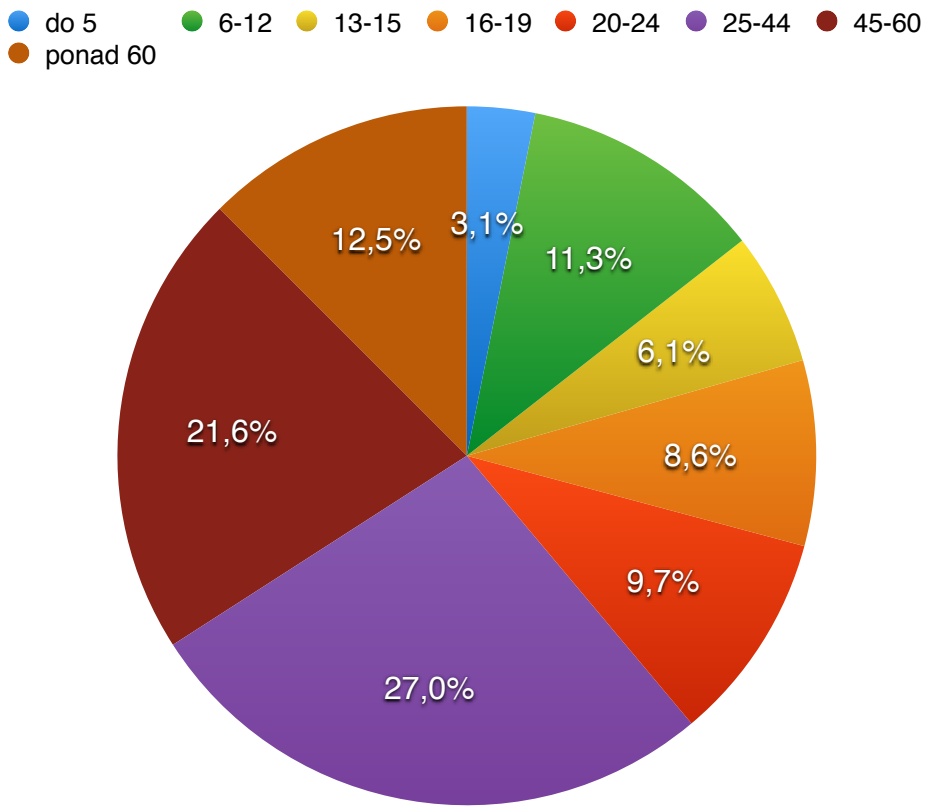
struktura zarejestrowanych aktywnych w 2011 r. czytelników według zajęcia

Kategoria	Uczniowie	Studenci	Pracownicy umysłowi	Robotnicy	Rolnicy	Inni zatrudnieni	Niezatrudnieni	Ogółem
Liczba czytelników	412	140	472	46	0	44	199	1 313

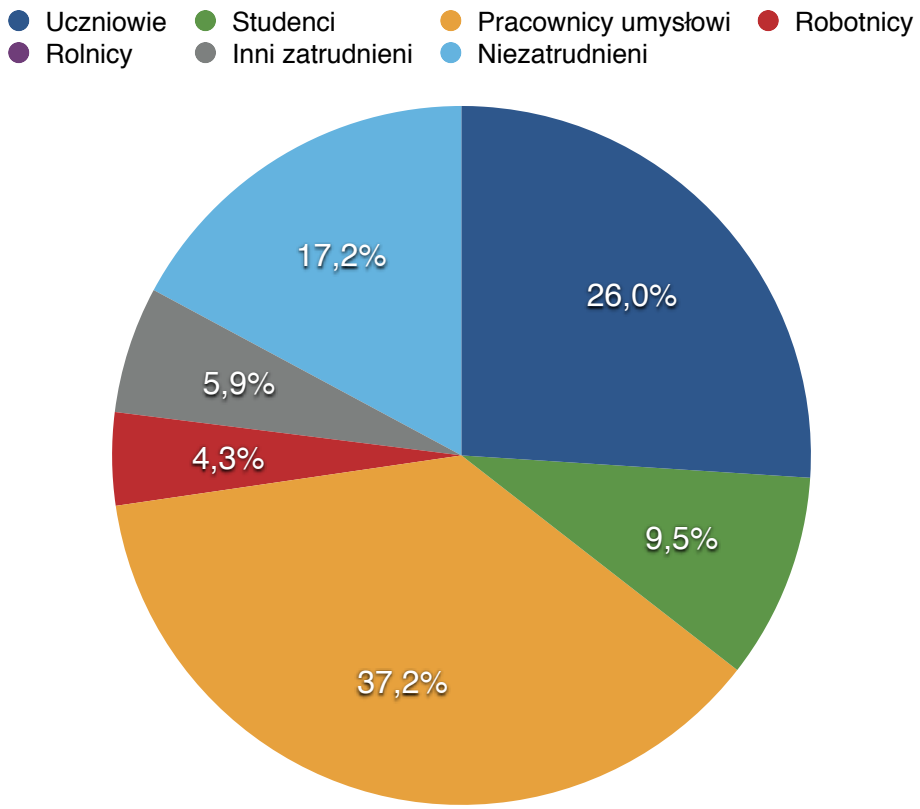
struktura zarejestrowanych aktywnych w 2012 r. czytelników według wieku

Przedziały wiekowe (lata)	do 5	6-12	13-15	16-19	20-24	25-44	45-60	Powyżej 60	Ogółem
Liczba czytelników	44	158	86	120	136	378	302	175	1 399

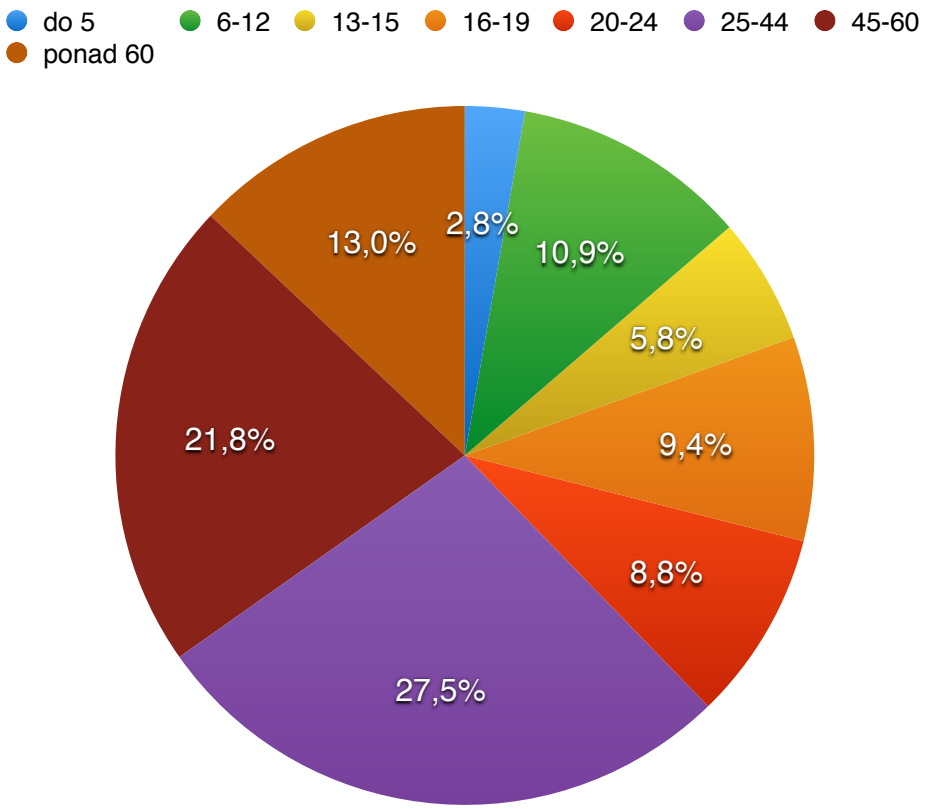
struktura zarejestrowanych aktywnych w 2012 r. czytelników według zajęcia

Kategoria	Uczniowie	Studenci	Pracownicy umysłowi	Robotnicy	Rolnicy	Inni zatrudnieni	Niezatrudnieni	Ogółem
Liczba czytelników	364	133	520	60	0	82	240	1 399

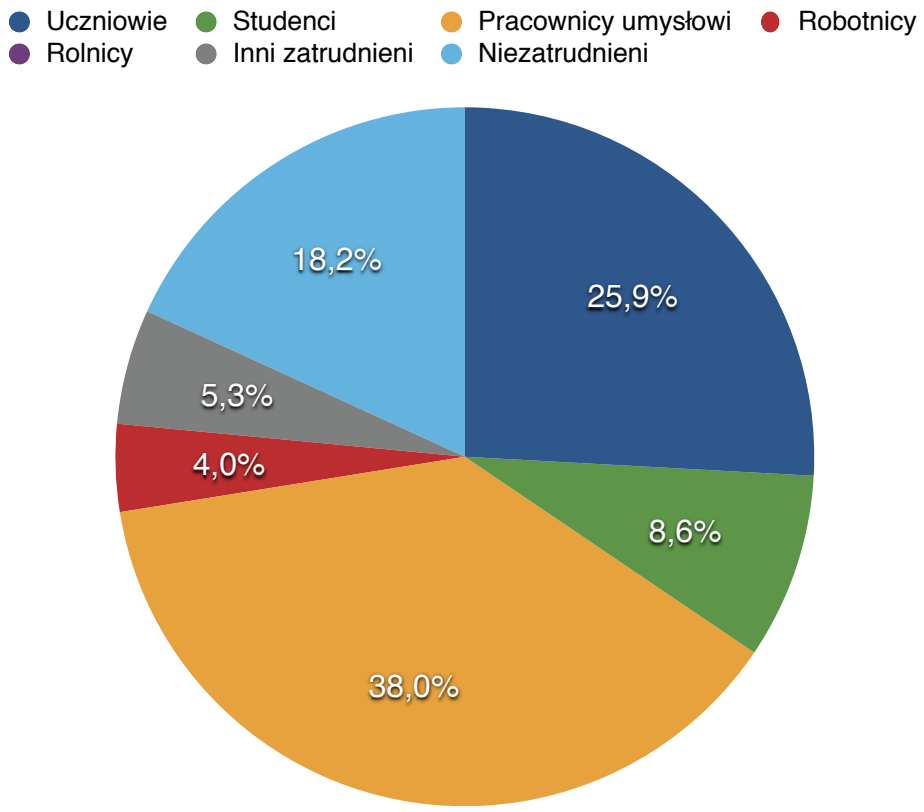
struktura zarejestrowanych aktywnych w 2013 r. czytelników według wieku

Przedziały wiekowe (lata)	do 5	6-12	13-15	16-19	20-24	25-44	45-60	Powyżej 60	Ogółem
Liczba czytelników	43	170	91	147	137	428	340	202	1558

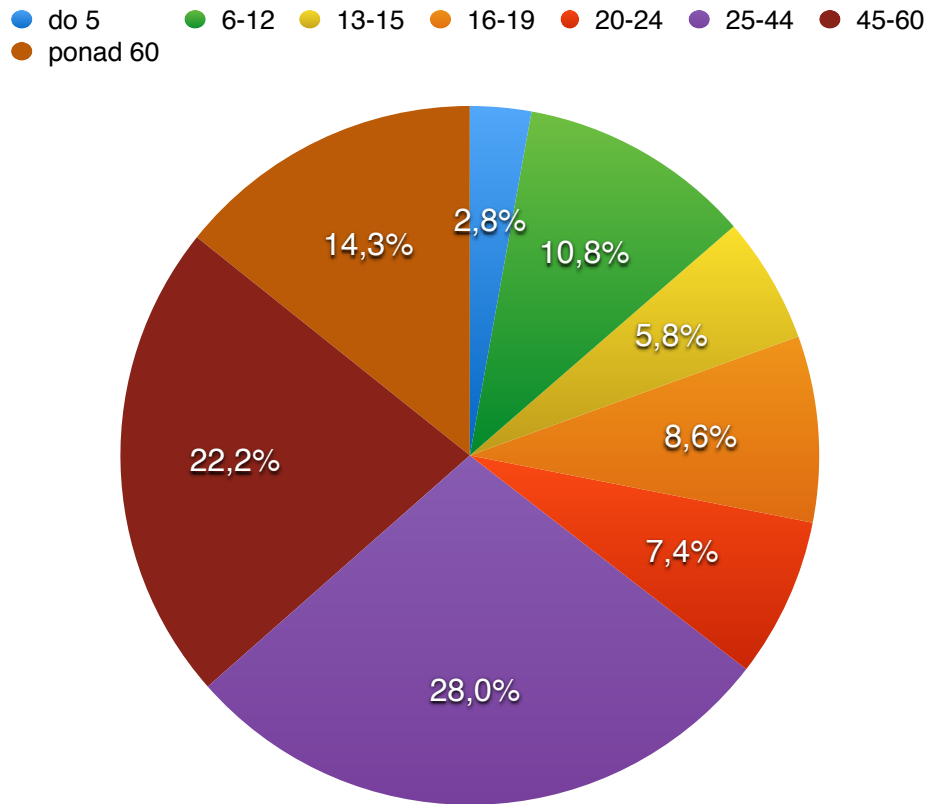
struktura zarejestrowanych aktywnych w 2013 r. czytelników według zajęcia

Kategoria	Uczniowie	Studenci	Pracownicy umysłowi	Robotnicy	Rolnicy	Inni zatrudnieni	Niezatrudnieni	Ogółem
Liczba czytelników	403	134	592	63	0	83	283	1558

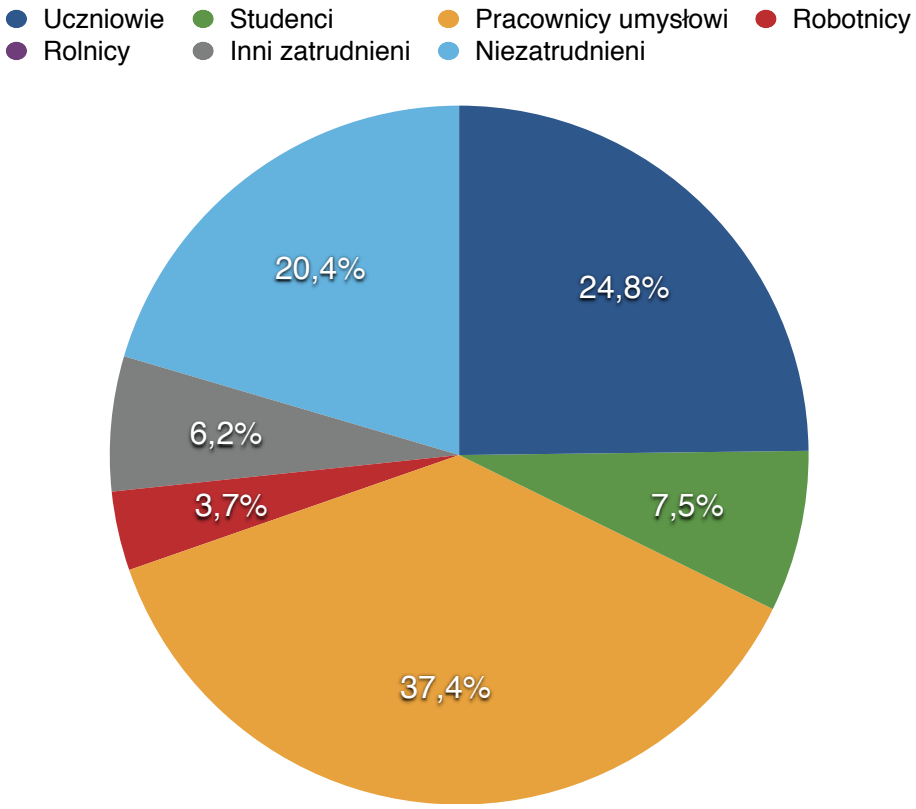
struktura zarejestrowanych aktywnych w 2014 r. czytelników według wieku

Przedziały wiekowe (lata)	do 5	6-12	13-15	16-19	20-24	25-44	45-60	Powyżej 60	Ogółem
Liczba czytelników	44	168	91	134	115	436	346	222	1556

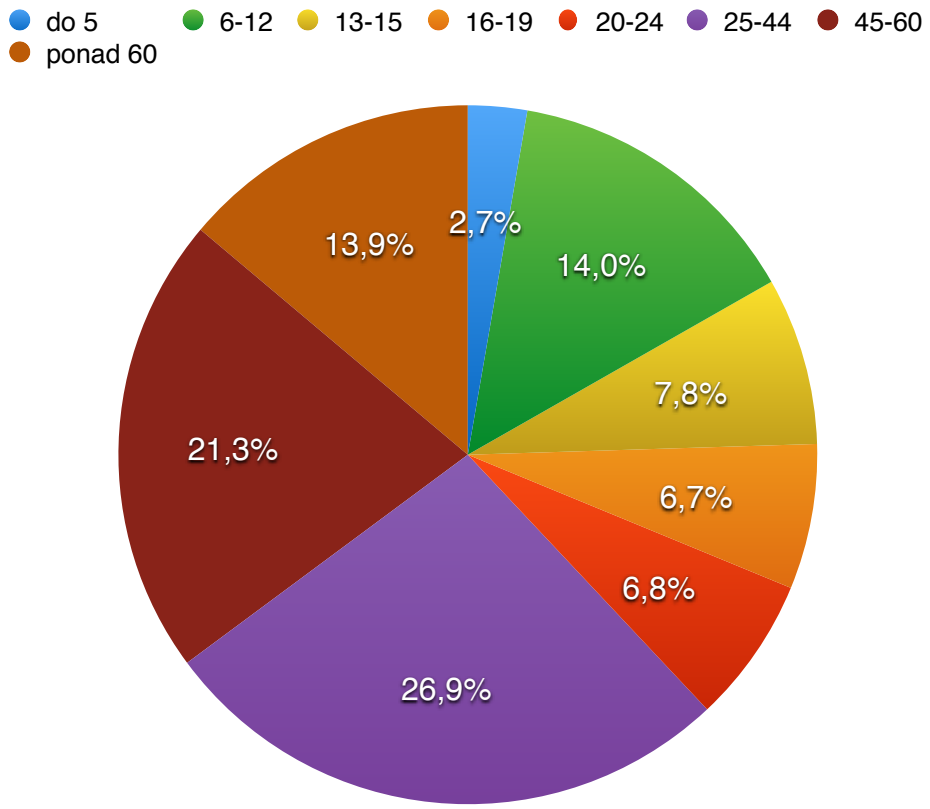
struktura zarejestrowanych aktywnych w 2014 r. czytelników według zajęcia

Kategoria	Uczniowie	Studenci	Pracownicy umysłowi	Robotnicy	Rolnicy	Inni zatrudnieni	Niezatrudnieni	Ogółem
Liczba czytelników	386	116	582	57	0	97	318	1556

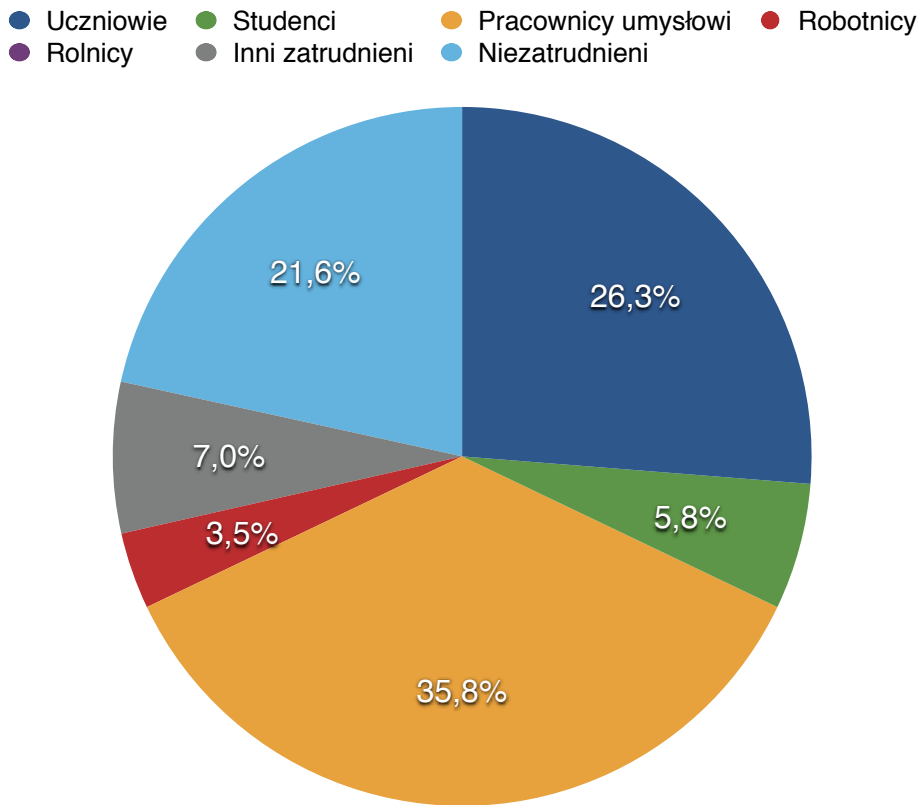
struktura zarejestrowanych aktywnych w 2015 r. czytelników według wieku

Przedziały wiekowe (lata)	do 5	6-12	13-15	16-19	20-24	25-44	45-60	Powyżej 60	Ogółem
Liczba czytelników	50	257	142	123	124	492	390	254	1832

struktura zarejestrowanych aktywnych w 2015 r. czytelników według zajęcia

Kategoria	Uczniowie	Studenci	Pracownicy umysłowi	Robotnicy	Rolnicy	Inni zatrudnieni	Niezatrudnieni	Ogółem
Liczba czytelników	481	107	656	65	0	128	395	1832

W 2015 r. nasi Czytelnicy odwiedzili Bibliotekę

23 688

wypożyczając

47 045 książek

3 015 audiobooków

2 670 czasopism

oraz korzystając z **584** wypożyczeń międzybibliotecznych

Wskaźniki odwiedzin i wypożyczeń w ostatnich latach ulegają ciągłemu wzrostowi i w sposób bezpośredni, podobnie jak wyniki uzyskane przy pomocy innych metod badawczych, takich jak np. wywiad bezpośredni indywidualny i zbiorowy, wskazują na stałą potrzebę rozwoju Biblioteki i jej rosnące znaczenie dla tak szacownej i świadomej społeczności lokalnej jak mieszkańcy Podkowy Leśnej. Jest to tym cenniejsze, iż tendencja ta występuje w czasie ogólnego kryzysu czytelnictwa w Polsce. Ogromny wpływ na to ma przyjazna atmosfera, otwartość na potrzeby czytelników i staranny dobór zbiorów (zarówno pod względem ilościowym, jak i jakościowym) podczas dokonywania, których kluczową kwestią jest uwzględnianie potrzeb czytelniczych.

6. Działania (w ujęciu chronologicznym wydarzeń przełomowych)

2011

W wyniku czasochłonnej, żmudnej i wymagającej pełnego skupienia pracy wykonanej w roku 2011 oraz dotrzymania założonych terminów, Biblioteka podkowiańska od 2 stycznia 2012 roku weszła na wyższy, w pełni europejski, poziom rozwoju technologicznego.

W połowie 2011 r. uruchomiony został katalog online z sygnalną liczbą rekordów, umożliwiający zdalny dostęp do informacji o zbiorach naszej Biblioteki, a przyjmując stan na dzień **31 grudnia 2015 r.** do systemu zostało wprowadzonych, zgodnie z międzynarodowym standardem opisu bibliograficznego MARC 21

osiemnaście tysięcy sto trzynaście rekordów.

Wprowadzanie rekordów czyli katalogowanie zbiorów stanowi zrąb główny opracowania księgozbioru przed rozpoczęciem jego udostępniania.

2012

Począwszy od stycznia 2012 r. rozpoczęto udostępnianie zbiorów Biblioteki podkowiańskiej z wykorzystaniem zintegrowanego systemu bibliotecznego MAK+ rekomendowanego przez Krajową Radę Biblioteczną. System ów jest ogólnopolskim projektem realizowanym przez Instytut Książki, pod egidą Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego we współpracy z Biblioteką Narodową. Ma on na celu zintegrowanie ogólnopolskiej sieci bibliotecznej poprzez - między innymi - udostępnienie za pośrednictwem łączy internetowych zasobów wszystkich bibliotek w Polsce pracujących w systemie MAK+.

2013

Ro 2013 to czas wdrażania systemu bibliotecznego. Udostępniane są kolejne moduły i funkcjonalności systemu MAK+, które pozwalają czytelnikom nie tylko logować się do swego konta, ale także rezerwować zdalnie interesujące ich publikacje. Pojawia się funkcja informowania (email) o dostępności wcześniej zarezerwowanych książek, a oprócz tego bibliotekarze indywidualnie kontaktują się telefonicznie (także sms) z czytelnikami, którzy rezerwowali publikacje. Są to często osoby, które z różnych przyczyn nie korzystają z poczty elektronicznej.

2014

I Skontrum (inwentaryzacja księgozbioru)

Na czas prac przygotowawczych oraz samego skontrum, biblioteka była nieczynna dla czytelników przez 77 dni. Ze względu na charakter pracy wymagającej całkowitego skupienia niemożliwa jest jednoczesna praca z czytelnikiem i prowadzenie dokładnych obliczeń i weryfikacji.

W ramach prac przygotowawczych do skontrum sprawdzono i skorygowano zgodność protokołów ubytków z księgami inwentarzowymi, porównując zapisy znajdujące się w protokołach z lat 1950 - 2014 (**ogółem 65 lat**), zawierające **24079 pozycji** ubytkowanych, **zweryfikowano: numery inwentarzowe, numery ubytków, autorów, tytuły książek oraz ceny**. Ze względu na żmudny charakter pracy polegającej na ponownym sumowaniu wartości oraz przeprowadzaniu denominacji protokołów ubytków (**99 protokołów zawierających 24079 pozycji**), udało się doprowadzić do końca ustalenie stanu ilościowego. Stan wartościowy ubytków zakończono na etapie **łącznie 15027 pozycji**. Na dzień 31.12.2014 r. pozostało jeszcze **9052**, co oznacza konieczność kontynuowania tych prac oraz innych działań weryfikujących aktywność Biblioteki sprzed kilkudziesięciu lat. Biorąc pod uwagę małą liczbę pracowników merytorycznych Biblioteki oraz fakt, że te prace muszą być prowadzone w trakcie funkcjonowania Biblioteki, niemożliwe jest podanie dokładnego terminu ich zakończenia. Starałyśmy się aby trwały jak najkrócej, jednak było to bardzo trudne i uciążliwe dla, i tak zbyt małego, a jeszcze okrojonego, w porównaniu do roku 2013 zespołu.

II Udział w projektach (w zakresie działalności merytorycznej)**.**

Biblioteka podkowiańska realizuje 3 projekty:

Kraszewski. Komputery dla Bibliotek (kontynuacja) - realizowany w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa (rozpoczęty w 2012 r.). Nasza Biblioteka otrzymała najwyższą punktację wśród 99 polskich bibliotek, które zostały beneficjentami. Biblioteka pozyskała środki w wys. 12 000 zł na komputeryzację z **ZEROWYM** wkładem własnym.

NARODOWY PROGRAM ROZWOJU CZYTELNICTWA

Realizując wymogi programowe, Biblioteka podkowiańska w 2014 r. doprowadziła do 100% skatalogowania zbiorów - zarówno księgozbioru, jak i zbiorów specjalnych (multimedia).

Dofinansowano ze środków Instytutu Książki

Zakup nowości wydawniczych - Priorytet 1 - realizowany w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa Program Biblioteki Narodowej. Pozyskano dotację w wysokości **7 500** zł, za którą zakupiono **328** publikacji.

Zrealizowano ze środków finansowych Biblioteki Narodowej

Zakup nowości wydawniczych - Priorytet 2 - realizowany w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa Program Biblioteki Narodowej. Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych zgodnie z potrzebami partnerskich bibliotek szkolnych (szkół stopnia podstawowego i gimnazjów). Pozyskano **14 700** zł, za które (wraz z wkładem własnym) zakupiono **1283** książki. Pracownicy Biblioteki podkowiańskiej wpisali zakupione publikacje do inwentarza Biblioteki, następnie je opracowali, po czym książki (zgodnie z regulaminem programu) zostały przekazane bibliotece szkolnej Zespołu Szkół Samorządowych w depozyt do zakończenia roku szkolnego 2014/2015. W ramach projektu Biblioteka podkowiańska przeprowadziła we współpracy ze Szkołą następujące działania:

Mobilna biblioteka - na bazie przeszkolonego zespołu łączników bibliotecznych (uczniów) stworzona została sieć komunikacyjna pomiędzy biblioteką szkolną i publiczną. Łącznicy dostarczają listy książek, którymi są zainteresowani ich koleżanki i koledzy z klasy. Bibliotekarze z placówek partnerskich organizują indywidualny obieg książek.

„Oblężenie biblioteczne” - w czasie pierwszych (wrześniowych) wywiadówek w szkole zostało przygotowane stanowisko zapisu uczniów do biblioteki publicznej, aby umożliwić wszystkim zainteresowanym dostęp do zakupionych publikacji. Czytelnicy byli zapisywani przez bibliotekarza z Biblioteki podkowiańskiej, który wdrażał w procedury zapisu bibliotekarza szkolnego

Dwuetapowy (eliminacje wewnątrz klas i finał w bibliotece publicznej) konkurs literacki na najlepszy tekst fantasy. Konkurs jest kierowany do młodzieży z gimnazjum.

Konkurs na najlepszą recenzję książki fantasy. W konkursie mogli brać udział gimnazjaliści.

Bitwa na lektury „Opowiadanie - krótka opowieść i ciekawa podróż”. Uczniowie klas 1-3 szkoły podstawowej i gimnazjum na bazie przeczytanych książek, pochodzących

z zasobów zakupionych w ramach projektu, zaprezentowali w formie wypowiedzi ustnej postaci i/lub wydarzenia, opisując emocje bohaterów, tworząc fikcyjne zakończenia przeczytanych historii.

Należy zaznaczyć, że nagrody w konkursach, zgodnie z regulaminem projektu, były całkowicie finansowane przez Bibliotekę podkowiańską.

Zrealizowano ze środków finansowych Biblioteki Narodowej

2015

UDZIAŁ W PROJEKTACH (w zakresie działalności merytorycznej)**.**

Kraszewski. Komputery dla Bibliotek (kontynuacja i zakończenie) - realizowany w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa (rozpoczęty w 2012 r.). Nasza Biblioteka otrzymała najwyższą punktację wśród 99 polskich bibliotek, które zostały beneficjentami. Biblioteka pozyskała środki w wysokości 12 000 zł na komputeryzację z **ZEROWYM** wkładem własnym.

Realizując wymogi programowe, Biblioteka podkowiańska w 2014 r. doprowadziła do 100% skatalogowania zbiorów - zarówno księgozbioru, jak i zbiorów specjalnych (multimedia).

Dofinansowano ze środków Instytutu Książki

Zakup nowości wydawniczych - Priorytet 1 - realizowany w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa Program Biblioteki Narodowej. Pozyskano dotację w wysokości **9 000** zł, za którą zakupiono **338** publikacji książkowych i **58** audiobooków na nośnikach CD.

Zrealizowano ze środków finansowych Biblioteki Narodowej

7. Działania edukacyjne i kulturotwórcze

Niezwykle ważną rolą pełnioną przez Miejską Bibliotekę Publiczna im. Poli Gojawiczyńskiej jest praca u podstaw na rzecz edukacji ogółu społeczności lokalnej oraz często niezauważana, a przez to niedoceniana, działalność biblioterapeutyczna. Ta ostatnia, zważywszy na zwiększające się tempo życia i związany z tym stres, a także postępujące wyobcowanie funkcjonujących w środowisku grup społecznych i wiekowych. Rozwijane przez Bibliotekę podkowiańską usługi, jak również nowatorskie formy działalności wspierają system edukacyjny, umożliwiają doskonalenie zawodowe, pełnią rolę kulturotwórczą.

DZIAŁANIA BIBLIOTERAPEUTYCZNE

a) Klub pod Mądrym Smokiem: odbywające się dwa razy w tygodniu zajęcia biblioterapeutyczne dla dzieci w wieku 0 - 5 lat oraz comiesięczne spotkania z grupami przedszkolaków z Przedszkola Miejskiego im. Krasnala Hałabały oraz przedszkola i żłobka niepublicznego KIDS MONTESSORI, a także lekcje biblioteczne i spotkania w Klubie pod Mądrym Smokiem z dziećmi z Zespołu Szkół w Podkowie Leśnej.

cotygodniowe zajęcia biblioterapeutyczne z grupami ze Środowiskowego Domu Samopomocy Katolickiego Stowarzyszenia Niepełnosprawnych Archidiecezji Warszawskiej, który jest placówką dziennego pobytu, typu B, przeznaczoną dla 30 osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną,

b) książka na telefon - usługa polegająca na dostarczaniu książek do domu, osobom które z przyczyn losowych choroba, niepełnosprawność etc., nie mogą samodzielnie skorzystać z zasobów Biblioteki.

c) wypożyczenia zbiorów specjalnych - osoby z czasową lub stałą dysfunkcją narządu wzroku korzystają z wypożyczeń:

zbiorów własnych Biblioteki podkowiańskiej:

* książki z dużą czcionką - seria “DUŻE LITERY”;
* audiobooki w formacie audio i MP3;
* książki mówione w formacie DAISY - otrzymane nieodpłatnie dzięki współpracy z Fundacją Klucz;

d) wypożyczenia zbiorów powierzonych, dostępnych dzięki współpracy ze Stowarzyszeniem Larix, które przekazało Bibliotece w depozyt 1 urządzenie o nazwie CZYTAK oraz nieodpłatny dostęp do ponad 900 tytułów, które na podstawie umowy jest wypożyczane niepełnosprawnym czytelnikom Biblioteki podkowiańskiej;

e) wypożyczenia odtwarzacza płyt CD w formacie MP3 - otrzymanego przez Bibliotekę nieodpłatnie w ramach współpracy z dystrybutorami audiobooków.

f) wypożyczenia książek dla osób niewidzących drukowanych Brailem.

DODATKOWE USŁUGI BIBLIOTECZNE

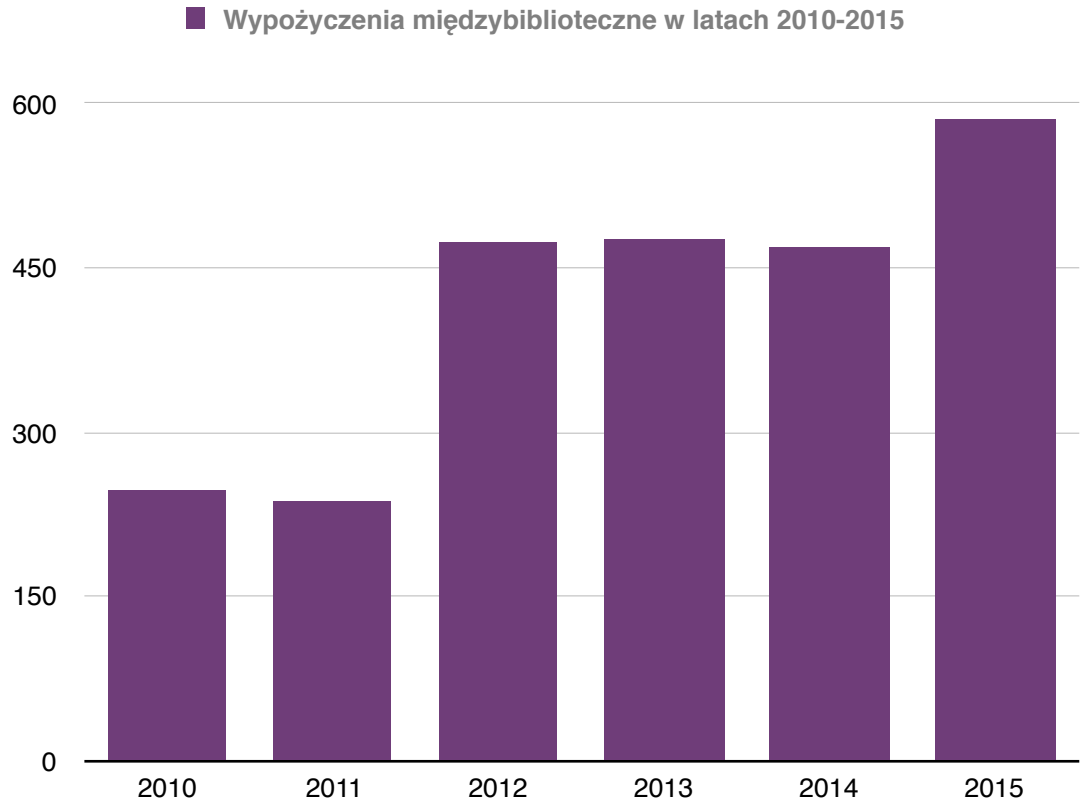
a) **Dyskusyjne Kluby Książek (pod egidą Instytutu Książki).**

Sekcje:

- dziecięca - spotkania 1 raz w miesiącu,
- dla dorosłych - spotkania co tydzień,
- dla dorosłych w języku angielskim - spotkania co dwa tygodnie, (prowadzona w ramach wolontariatu [w II połowie roku z niedyspozycji prowadzącego działalność czasowo zawieszona]);

b) **wypożyczenia międzybiblioteczne (584)**, które z racji konieczności przeprowadzania kwerend w bibliotekach całej Polski, są działaniami niezwykle absorbującymi, wymagającymi prowadzenia dodatkowej dokumentacji - poza systemem bibliotecznym.

Ponieważ wypożyczenia międzybiblioteczne nie są codzienną praktyką polskich bibliotek publicznych, możemy się tą aktywnością zasłużenie chwalić i traktować jako cenny, gdyż wymagający dużego wysiłku i dodatkowej pracy, sukces. Wśród bibliotek, z którymi współpracujemy w tym zakresie znalazły się m.in. **Biblioteka Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie, Biblioteka Uniwersytetu Warszawskiego, Biblioteka Uniwersytecka w Poznaniu, Biblioteka Uniwersytecka w Zielonej Górze, Biblioteka Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Biblioteka Uniwersytecka im. J. Kochanowskiego w Kielcach, Biblioteka Główna Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, Biblioteka Uczelniana Akademia Pomorska, Biblioteka Raczyńskich w Poznaniu, Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Poznaniu, Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. C. Norwida w Zielonej Górze, Książnica Karkonoska, Książnica Podlaska im. Łukasza Górnickiego, Książnica Kopernikańska w Toruniu, Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Bydgoszczy, Miejska Biblioteka Publiczna w Siedlcach, Biblioteka Pedagogiczna w Siedlcach, Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. W. Bełzy w Bydgoszczy, Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Josepha Conrada w Gdańsku, Miejska Biblioteka Publiczna im. Galla Anonima w Głogowie, Legnicka Biblioteka Publiczna, Miejska Biblioteka Publiczna im. Asnyka w Kaliszu, Biblioteka Publiczna Gminy Sulechów, Biblioteka Publiczna m. st. Warszawy Biblioteka Główna Województwa Mazowieckiego oraz Biblioteki m.st. Warszawy w dzielnicach Mokotów, Ochota, Śródmieście, Ursus, Włochy, Wola.**

c) **zdalny dostęp do e-booków** - zawieszony

Ze względu na możliwość powiększania czcionki czytanych tekstów była to ciekawa propozycja, także dla osób słabowidzących. Oferowano 702 tytuły pełnotekstowych wersji książek dostępnych za pośrednictwem platformy Wydawnictwa Naukowego PWN Ibuk.pl Libra, w ramach podpisanej umowy konsorcyjnej z Biblioteką Publiczną im. księdza Jana Twardowskiego w Dzielnicy Praga Płn. m. st. Warszawy.

Dostęp do e-booków był proponowany jako usługa online, w związku z czym był możliwy w dowolnym czasie i miejscu Polski i świata, oczywiście także w siedzibie Biblioteki. Odbiorcami mogą być osoby bez górnej granicy wiekowej. Z proponowanych tytułów korzystało tylko ok. 30 czytelników. Dlatego w trakcie roku 2015 zrezygnowaliśmy z tej oferty, gdyż jej wykorzystanie nie uzasadnia wydatkowania kwot przeznaczonych na zakup dostępu do zasobów.

Wskazać należy, że w celu optymalizacji zakupu, prowadzona była wśród czytelników Biblioteki podkowiańskiej kwerenda dotycząca oferty e-booków dostępnych za pośrednictwem ww platformy. Niestety mimo celowanego, sprawdzonego zakupu, wykorzystanie książek, powtórzmy, nie uzasadnia kontynuacji działań. Być może należy jeszcze poczekać na transformację podejścia publiczności czytelniczej do elektronicznych kanałów informacyjnych;

d) **możliwość zamówienia**, rezerwacji, prolongaty, sprawdzenia dostępności potrzebnego tytułu, także drogą elektroniczną. Dzięki systemowi bibliotecznemu MAK+, komunikacji sms i mailowej, powyższe funkcjonalności są dostępne dla naszych czytelników przez 7 dni tygodniu / 24 godziny na dobę;

e) **wypożyczenia audiobooków** w formacie audio i MP3. Książki mówione w formie audiobooków cieszą się coraz większym zainteresowaniem. Rozszerza się też grupa czytelnicza korzystająca z tej oferty. Początkowo były to wyłącznie osoby dorosłe aktywne zawodowo. Obecnie zaczynają być popularne, także wśród najmłodszych i najstarszych czytelników;

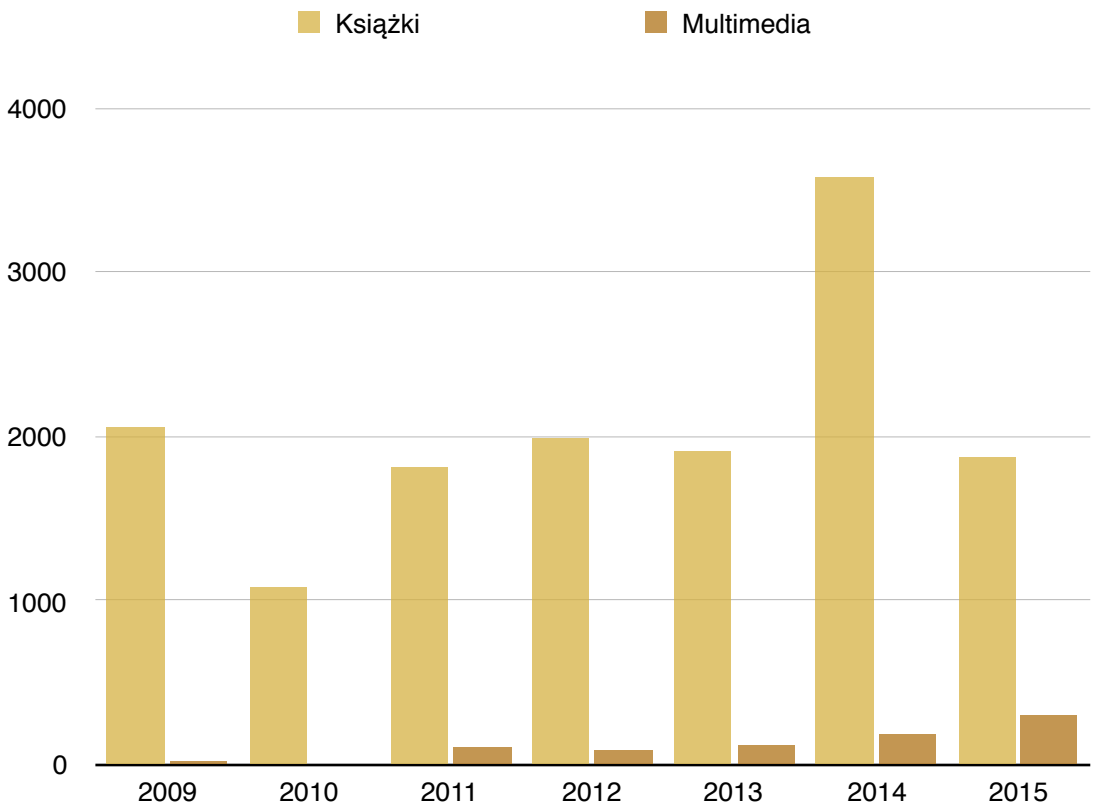
f) **wypożyczenia zbiorów obcojęzycznych** zarówno w tradycyjnej formie papierowej, jak i na nośnikach optycznych. Na 31.12.2015 r. Biblioteka oprócz tradycyjnych książek obcojęzycznych dla dorosłych, młodzieży i dzieci (j. angielski, niemiecki, francuski, hiszpański), audiobooków w j. angielskim i niemieckim, dysponowała prawie 200 egzemplarzami tzw "readersów" tzn. książek obcojęzycznych (j. angielski i hiszpański) dostosowanych do różnych poziomów zaawansowania uzupełnionych o płyty CD z nagranymi tekstami.

8. Zbiory biblioteczne

Stan zbiorów na dzień 31 grudnia 2015 r. to 19 843 woluminy w tradycyjnej formie papierowej oraz 818 egzemplarzy zbiorów specjalnych.

Wart podkreślenia jest fakt, iż w latach 2009-2010 nastąpił niemalże 300%, a w okresie 2010-2012 dwukrotny wzrost udostępnień zbiorów specjalnych i wskaźniki nadal rosną. Jest to wynikiem ogromnego wkładu pracy bibliotekarzy Biblioteki podkowiańskiej w działania mające na celu promocję książki mówionej: w 2009 r. zarejestrowano **132** wypożyczenia, w roku 2010 - **336** wypożyczeń, rok 2011 przyniósł **608** udostępnień zbiorów z tej kategorii, 2013 r. zakończył się wynikiem **1379** wypożyczeń, 2014 to **1783** wypożyczenia, w roku 2015 zarejestrowano **3015** wypożyczeń.

Liczba zakupionych książek i multimediów w latach 2009-2015

Biblioteka udostępniała w 2015 r. w formie prezencyjnej oraz wypożyczeń na zewnątrz 40 tytułów prasy codziennej oraz czasopism społeczno-kulturalnych. Największym zainteresowaniem cieszyły się, oprócz gazet, następujące czasopisma: Weranda, RowerTour, Charaktery, DoRzeczy Historia, Magnolia, Moje Gotowanie, W Sieci, Poznaj Swój Kraj, Poznaj Świat, Zwierciadło, Tygodnik Powszechny, Polityka, Kuchnia, Gallop, Kocie Sprawy.

Księgozbiór Biblioteki podkowiańskiej jest konstruowany zgodnie z analizą potrzeb czytelników, dokonywaną poprzez najbardziej skuteczne narzędzia badawcze i przy uwzględnieniu specyfiki potrzeb społeczności lokalnej.

9. Podsumowanie

Wprowadzane innowacje pozwalają z dumą stwierdzić, iż Biblioteka podkowiańska posiada wszelkie cechy organizacji uczącej się, dysponującej podstawowymi kompetencjami instytucji otwartej na nowe technologie i wdrażającej najlepsze dostępne standardy obsługi użytkownika.

Ze względu na lokalny charakter działań podstawowych niewątpliwie najlepsze efekty przynosi działalność promocyjna w postaci tzw. marketingu bezpośredniego. Jednak największym atutem Biblioteki podkowiańskiej jest panująca tu atmosfera otwartości, zrozumienia, przychylności. Promowane od kilku lat hasło „Biblioteka miejscem spotkań" - materializuje się codziennie. Często właśnie w naszej Bibliotece dochodzi do spotkań osób, które ostatni raz widziały się w dzieciństwie lub młodości i tak się szczęśliwie dzieje, że właśnie tu, pośród książek zawierane i odświeżane są dawne znajomości i przyjaźnie.
Można śmiało stwierdzić, że Biblioteka podkowiańska, zgodnie z opinią ogromnej rzeszy naszych czytelników, dzięki panującej tu fantastycznej atmosferze, znalazła się w kręgu magicznych, tchnących historią miejsc Podkowy Leśnej. Bez fałszywej skromności można stwierdzić, iż jest to instytucja kultury, która w znakomity sposób promuje kulturę i literacką tradycję Miasta Ogrodu Podkowy Leśnej, jednocześnie integrując społeczność lokalną.

Dorota Skotnicka

Dyrektor
Miejskiej Biblioteki Publicznej
im. Poli Gojawiczyńskiej